

Základní škola a Mateřská škola Lesnice,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program školní družiny

Školní vzdělávací program ŠD je vytvořen jako součást ŠVP ZŠ a MŠ Lesnice, příspěvková organizace.

č. j.: ZŠ 74/08/19

1) Identifikační údaj

1.1 Název vzdělávacího programu:

„Barevný domeček poznání“

1.2 Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Lesnice,
příspěvková organizace
Adresa školy: Lesnice 159, 789 01 Zábřeh
Statutární orgán: Mgr. Bc. Marie Effenberger Rychlá, ředitelka školy
Autor a realizátor: Lenka Uhráková, vychovatelka
IČO: 70986045
Kontakty: telefon: 583 416 019
e-mail: skola@zslesnice.cz
web: www.zslesnice.cz

1.3 Zřizovatel

Název: Obec Lesnice
Adresa: Lesnice 46, 789 01 Zábřeh

2) Charakteristika školní družiny

2.1 Charakteristika, umístění a materiální vybavení ŠD

Družina je součástí školy umístěná v přízemí. Využíváme i další třídu a tělocvičnu k sportovním hrám.

Pro zájmové vzdělávání a výchovné činnosti máme k dispozici 1 místnost. Počítače, které používáme, jsou umístěny na chodbě školy. Místnost ŠD je dobře materiálně vybaveny. Děti si mohou vybírat mezi jednotlivými aktivitami. Sportovní činnost probíhá v tělocvičně a na zahradě vedle školy. K relaxaci v přírodě chodíme do blízkých lesů a okolní přírody.

2.2 Personální podmínky

Ve školní družině pracuje vychovatelka s dlouholetou praxí (úvazek 0,5). Podle potřeby si doplňuje vzdělání, pravidelně se zúčastňuje kurzů, práce s počítačem, komunikace pomocí internetu a jiné netradiční techniky.

2.3 Charakteristika žáků

Školní družina je složena z žáků 1. stupně, tj. 1. až 5. ročník.

2.4 Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit je věnována průběžně zvláštní pozornost.

2.5 Podmínky přijetí a poplatky

O přijetí žáka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje na základě přihlášky do školní družiny ředitelka školy.

Zápis do ŠD je 1. denní školního roku. Ten je určen i pro žáky, kteří školní družinu navštěvovali v uplynulém roce.

V přihlášce je zákonnými zástupci žáka uveden rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze školní družiny. Žáka je možné odhlásit ze školní družiny kdykoliv během školního roku na základě písemné žádosti rodičů.

Výši poplatků stanovuje ředitelka školy. Poplatky se hradí na bankovní účet školy ve dvou splátkách, tj. za období září – leden a únor – červen.

2.6 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví slouží vypracovaný Vnitřní řád ŠD.

Žáci ŠD jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se zejména o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu ŠD, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na různých akcích apod.

ŠD vytváří podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy a pro spoluúčast žáků na životě školy a ŠD

Úrazy jsou evidovány ve školní knize úrazů.

3) Charakteristika ŠVP školní družiny

Při tvorbě ŠVP pro ŠD jsme navázali na ŠVP školy. Uplatňujeme společný přístup, nové formy učení s využitím modelových situací. Náměty jsou sdružovány do bloků. Nezbytnou součástí jsou i očekávané výsledky – kompetence – znalosti, dovednosti, postoje a schopnosti. Mají velký význam pro individuální i společenský rozvoj dítěte a silně ovlivňují všechny stránky jeho osobnosti.

3.1 Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině

Ve své vzdělávací práci klademe hlavní důraz zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Usilujeme o naplňování těchto cílů:

- vedení dětí k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- rozvoj osobnosti člověka
- umožnit žákům odreagovat se a uvolnit
- pomoci žákům uplatnit své zájmy a potřeby
- rozvíjet fantazii a dovednosti
- získání všeobecného vzdělání a přehledu
- rozvíjet týmovou spolupráci, ocenit práci a pomoc druhých
- vštěpovat žákům návyky slušného chování
- učit žáky aktivně trávit volný čas, udržovat fyzické a duševní zdravím
- navozovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Mezi nejčastější zájmové činnosti napomáhající osobnímu růstu dítěte patří aktivity sportovní, společenskovední, přírodovědné, estetické a pracovní technické. K odstranění únav z vyučování a k odreagování slouží odpočinkové a rekreační činnosti.

Pojem kompetence můžeme chápat jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností.

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je také podporovat a rozvíjet všechny klíčové kompetence:

Kompetence k učení – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje se v praktických situacích

Kompetence k řešení problému – všímá si dění a problémů a řeší je, rozlišuje správná a chybná řešení, vymýšlí nová řešení, započaté činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní – ovládá řeč, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, vyjadřuje se vhodně formulovanými větami

Kompetence sociální a interpersonální – samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dokáže se prosadit i podřídit, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence činnostní a občanské – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přisuzuje ke svým úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na bezpečnost a zdraví své i druhých.

Kompetence k trávení volného času – orientuje se v možnostech správného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy a koníčky v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času.

3.3 Formy a obsah činnosti ve školní družině

Naše družina má zpracovaný výchovně vzdělávací plán činností, který se skládá z celoročního plánu a měsíčních plánů. Zde jsou rozpracovány okruhy námětů pro zájmové vzdělávání a naplnění volného času po vyučování, poskytující účastníkům zájmové činnosti v oblastech navazující na školní výuku.

3.3.1 Formy vzdělávání:

a) Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou a představuje tyto aktivity

- sportovní a rekreační činnost v tělocvičně a na hřišti
- výtvarná a pracovní činnost
- rozvoj jemné motoriky, vyprávění, společné hry, dramatizace, osvojování základů společenského chování
- příprava na vyučování
- prohlubování znalostí o přírodě – hry v přírodě, práce s knihou apod.

b) Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizovaná nepravidelně dle možností školní družiny, zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé nebo pravidelně se opakující akce nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců. Zahrnuje např. souhrn činností k zajištění nácviku programu na školní besídce, výrobu dárků pro předškoláky k zápisu, velikonoční a vánoční dílny, sběr starého papíru.

c) Spontánní činnost

Je určena co nejširšímu okruhu zájemců. Zahrnuje například volné hry v přírodě, na školní zahradě, v areálu školy, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod.

Všechny děti jsou zapojeny do celoroční hry Recyklohraní a PPUČ – čtenářská gramotnost.

3.3.2 Obsah vzdělávání

Školní družina umožňuje zajímavě a užitečně trávit volný čas v době před a po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

Obsah vzdělávání vychází z rámcově vzdělávacího programu pro ZŠ a ze ŠVP školy. Při tvorbě jsme vycházeli z našich možností a podmínek naší družiny. Zařazujeme postupně všechny oblasti, které jsme již zmínili v předešlých kapitolách. Školní družina se při tvorbě ŠVP nejvíce inspirovala kapitolou Člověk a jeho svět, která je stanovena pro 1. stupeň ZŠ.

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme – poznání nejbližšího okolí, život v rodině, ve škole, ve společnosti, vycházky do okolí, orientace v terénu, návštěva významných míst v regionu a seznamování s lidovými zvyky. Beseda o naší obci a okolí. Dopravní výchova – bezpečnost na cestě do školy a vycházkách. (Kompetence činnosti a občanské).

2. Lidé kolem nás – osvojení vhodného chování a vystupování, slušná mluva a základy společenského chování na různých místech a daných situacích. Besedy a scénky. Předcházení šikaně. (Kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální).

3. Lidé a čas – budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit děti nakládat s časem a vážit si ho, využít volnočasových aktivit. Besedy, vlastní výroba časových plánů, rozvrhů. (Kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitost přírody – pozorování rozmanitostí a proměnlivosti živé a neživé přírody, vycházky a pobyty v přírodě, studování encyklopedií, výstavy přírodnin, poznatky z cest, péče o pokojivé rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody. (Kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví – poznání sama sebe, poučení o zdraví, nemoci, prevenci, osobní hygieně, předcházení úrazů, umění ošetřit drobná poranění besedy k první pomoci, pravidelné otužování, vycházky do přírod, dodržování pitného režimu, posilování a plavání. (Kompetence komunikativní, občanské, sociální a interpersonální).